

LÜGANUSE VALLAVALITSUS

Nimekirja alusel

23.07.2024 nr 6-1/12-91

Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu detailse lahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõule arvamuse esitamise võimalusest teavitamine

Lüganuse Vallavalitsus menetleb kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu - Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu detailset lahendust, millega määratakse kavandatud krundile ehitusõigus ja lahendatakse muud planeerimisseaduse (PlanS) § 126 lõikes 1 nimetatud asjakohased ülesanded. Eriplaneeringu detailse lahenduse väljatöötamise aluseks on Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) I etapi aruanne, mis võeti vastu Lüganuse Vallavolikogu 29.06.2023 otsusega nr 114. Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu detailne lahendus on ehitusprojekti koostamise alus.

Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu detailse lahenduse ja KSH aruande eelnõu koostamisse kaasatakse isikud, kelle õigusi võib planeering puudutada, isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud, samuti isikud ja asutused, kellel võib olla põhjendatud huvi eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju või kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu elluviimise vastu. Samuti võib eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisse kaasata isiku, kelle huve planeering võib puudutada (PlanS § 112 lõige 2 ja 3).

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja sellega paralleelselt koostatud KSH-s leiti biotoodete tootmiskompleksile (BTT) sobivaim asukoht Lüganuse vallas Aa külas Kohtla metskonna maal, mida nimetati „Põhja ala“. Ala hõlmas järgmisi kinnisasju: Kohtla metskond 2 (kt 43701:003:0310), Kohtla metskond 136 (kt 43701:003:0155), Tõrviku (kt 43701:003:0103) ja minimaalsel määral Tuhavälja (kt 43701:003:0127). Seoses maaomandi muudatustega täpsustati planeeringu koostamisel detailse lahenduse planeeringuala piiri; ala suurus jäi samaks, kuid alasse haarati lisaks Männiku kinnisasi (kt 43701:003:0253).

Eriplaneeringu detailse lahenduse koostamisel lähtuti eriplaneeringu asukoha eelvaliku ehk I etapis välja valitud sobivast alast ja BTT-le määratud üldistest püstitamise tingimustest, samuti nii esimese kui teise etapi KSH aruande järeldustest ning koostatava valla üldplaneeringu kasutamise- ja ehitustingimustest, kehtivast seadusandlusest jmt.

BTT põhitegevuseks on kuni 500 000 tonni aastas okas- ja lehtpuutselluloosi tootmine täiustatud KRAFT-tehnoloogiaga, sh kaalutakse kuni 100 000 t/a ligniini eraldamist aurustamisprotsessis, mis töödeldakse edasi toorgraifiidiks. Osa tselluloosi võidakse töödelda edasi nn eritselluloosiks. Kaasneb kuni 30 000 t/a biokeemiatoodete (tallõli, metanool, tärpentiin) saamine. Kõik need saadused müüakse klientidele edasiseks tootestamiseks. Omatarbe rahuldamiseks rajatakse

väävelhappetehas ja klooridioksiidi pleegituslahuse tootmisüksus. Tehas projekteeritakse vastavalt parima võimaliku tehnika (PVT) nõuetele. Tehase rajamiseks vajalikul maa-alal paikneksid toorpuidu ja puiduhakke laoplatsid, tselluloosi ja biokeemia tootmiseks vajalikud tootmisüksused, elektri- ja soojusenergia koostootmisjaam, toorvee- ja reoveepuhasti, territooriumi sisene taristu (sh auto- ja raudteed). Tootmisprotsessis toodetakse bioenergiat, millest osa kasutatakse omatarbeks ning ülejäänud suunatakse elektri- ja soojusvõrku.

Toormena on kavas kasutada männi, kuuse ja kase paberipuitu, sh sobivusel peenpalki, ning okaspuu-ja kasehakkpuitu. Puidutoorme ettevalmistamisel tekib kõrvalsaadusena puukoor, mida on kavas kasutada taastuenergia tootmiseks või müüa biomassi kasutavatele energiatootjatele. Samuti tekib saepuru, mida on kavas kasutada BTT kompleksis taastuenergia tootmiseks ning ülejääv kogus müüa kas vääringdajate olemasolul puitlaastplaadi tootjatele või biomassi kasutavatele energiatootjatele.

Planeeringu lahendusega moodustati alale jäävast kolmest kinnisasjast või kinnisasja osast üks krunt tootmishoonete ehitamiseks, kus muuhulgas toodetakse elektri- ja soojusenergiat. Krundi ehitusõigusega määrati hoonete suurimaks lubatud arvaks krundil 50, hoonete lubatud maksimaalseks suhteliseks kõrguseks 90 m ja hoonete suurimaks lubatud ehitisealuseks pinnaks 347 860 m², mis annab planeeritud krundi täisehituse protsendiks 20. Eeldatavalt kavandatakse hoonestus krundi hoonestusala põhjaossa. Põhiosale maa-alast on kavandatud puidu laoplatsid.

Eeldatavalt kujuneb valdavaks tootmisala hoonestuse suhteliseks kõrguseks *ca* 15-30 m. Tõenäoliselt realiseeritakse ehitusõiguses määratud maksimaalne suhteline kõrgus (90 m) vaid konkreetset hooneosal või hoonel, millel on maksimaalne kõrgus funktsionaalselt hädavajalik. Rajatistele kõrgus- ja arvupiirangut määratud ei ole. Eeldatavalt on ala kõrgeimaks rajatiseks korsten, mille kõrgus võib küündida 120 meetrini.

Käesoleval ajal ei ole alale üle 28 m kõrguseid ehitisi lubatud kavandada, kuna need vähendaks riigikaitseliste ehitiste töövõimet. Lähiaastatel on Kaitseministeeriumil kavas rakendada täiendavad riigikaitselikud kompensatsioonimeetmed, mille tulemusel on kavandatud asukohas võimalik kõrguspiiranguteta püstitada ka üle 28 m kõrguseid ehitisi. Seega riigikaitseliste ehitiste töövõime tagamiseks on üle 28 m kõrguste ehitiste osade püstitamine lubatud alles pärast riigikaitseliste kompensatsioonimeetmete täiemahulist rakendumist, mis eeldatavalt toimub 2026. aastal. Enne kompensatsioonimeetmete rakendumist on lubatud kuni 28 meetri kõrguste ehitiste osade püstitamine.

Avalikult teelt transpordi juurdepääs on BTT-le tagatud põhja suunast mööda nr 4370023 Aa-Kohtla teed, ida suunalt läbi Kohtla-Järve linna Järve linnaosa, lõuna suunalt olemasoleva tee 4370023 Aa-Kohtla tee kaudu. Lisaks on planeeritud raudteeühendus lõuna suunalt - Nitrofert AS-i raudteelt. Autode ja jalgrataste parkimine on lahendatud moodustatud krundi siseselt.

Haljasala ja kõrghaljastuse osakaal krundil tuleb määrata projekteerimisel kehtiva üldplaneeringu järgi.

Planeeringualale jääv maaparandussüsteemi eesvool tuleb kas likvideerida või torustada või rekonstrueerida uues asukohas. Maaparandussüsteemid tuleb ümber ehitada nii, et on tagatud nende korrashoid ja nõuetekohane toimimine väljaspool planeeringuala maatulundusmaadel.

Väljaspool planeeringuala asuvatesse maaparandussüsteemidesse ei ole kavandatud tootmisalalt pärinevat drenaaži- ja sademevett juhtida. Planeeringus on esitatud tehnovõrkude põhimõtteline lahendus, mis täpsustab projekteerimise etapis. Põhimõtteline toorvee trass on planeeritud algusega Aidu karjäärist olemasoleva põlevkivi lintkonveieri kõrvale. Alternatiivina ei välistata lisavee võtmist Ojamaa kaevandusest ja/või Uus-Kiviõli II kaevandusest ning merest. Olmeveevarustuse allikaks saab olla kas rajatav puurkaev või toota joogivesi puhastades tootmisüksuses nt karjääri/kaevanduse vett. Tootmises tekkiva reovee ning olmereovee töötlemiseks on kavandatud BTT territooriumile reoveepuhasti ja heitvee ärajuhtimiseks torustik, mille kaudu suunatakse puhastatud vesi süvamere kollektori kaudu Soome lahte. Puhastatud heitvee ärajuhtimiseks on kavandatud kasutada OÜ Järve Biopuhastus olemasolevat kuid mittetöösolevat heitvee trassi, mis suundub Soome lahte.

Planeeritud tootmishitiste elektrivarustus on kavandatud tagada oma toodetud elektrist. Omatarbest üle jääv elektrienergia on kavandatud suunata üldisesse elektrivõrku (Püssi alajaam).

Tootmisprotsessis on kavandatud toota ka soojust. Omatarbest üle jääv soojusenergia on kavandatud suunata Kiviõli ja Püssi ning Kohtla-Järve ja Jõhvi linna.

Planeeritud tegevuseks seatud keskkonnatingimused tulenevad läbi viidud KSH järeldustest.

BTT rajamisel tekib võimalus vääridada suur osa seni eksporditavast madalakvaliteedilisest puidust Eestis. Sellel on kaudne positiivne mõju Eesti metsamajandusele tänu stabiilse kohapealse paberipuidu ja puiduhakke töötleva tekkele. Tänapäeval on antud sortimentide realiseerimine sõltunud ekspordinõudluse heitlikkusest ja pikemast transpordivahemaast. Kohapealse vääridaja puudumise tõttu on Eestis kasvanud ka antud toorme kasutus energeetikas kaskaadkasutusprintsipi vastaselt. Stabiilne paberipuidu kohapealne nõudlus võimaldab metsamajandamise töid ühtlasemalt planeerida ja motiveerib ka harvendusraiate osakaalu tõstmist lageraiete arvelt tänu tekkepõhise sortimendi nõudluse parenemisele. Teiseks vähendab kohapealne tarbimine toorme transpordikulu ja süsinikuheidet vahemaa vähenemise arvelt. Kolmandaks võimaldab toorme kohapealne vääridamine parendada Eesti LULUCF süsinikusidumist läbi puittoodete ja põlevkivielektritootmise asendusefekti.

BTT rajamine toetab rohepööret. BTT rajamise näol luuakse seni põlevkivi kaevandamisele ja töötlemisele põhinevas piirkonnas eeldused üleminekuks taastuval toorainel põhinevale tootmistegevusele, millega kaasnevad ka positiivsed mõjud Eesti kasvuhoonegaaside bilansile. Lisaks tselluloosile toodetakse elektri- ja soojusenergiat ning biokeemia tooteid, BTT on tehnoloogiliselt tõestatud lahendus fossiilsetest kütustest toodetud elektri asendamiseks ilmastikutingimustest sõltumatu taastuvenergiaga. Seejuures kaasneb muudatus piirkonna kaugküttesüsteemide soojusenergiaga varustamisel – põlevkivist toodetava soojusenergia osakaal peab järjest vähenema, see asendatakse BTT protsessidest ülejäävast soojusest saadud energiaga. Projekti realiseerimisega kasvaks Eesti taastuvelektri tootmine 28% võrra võrreldes 2022. aastaga, millest pool suunatakse vabale turule.

Lähtuvalt PlanS § 116 lõikest 1 esitame Teile Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu detailse lahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu arvamuse andmiseks, enne selle seadusekohast vastuvõtmist.

Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu detailne lahendus ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu on kättesaadav veebiaadressil: <https://www.lyganuse.ee/vkg-biotoodete-tootmiskompleks>

Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi Lüganuse valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku ja KSH I etapi aruanne on kättesaadav samuti veebiaadressil: <https://www.lyganuse.ee/vkg-biotoodete-tootmiskompleks>

Palume oma arvamus edastada 30 päeva jooksul Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi eriplaneeringu detailse lahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu saamisest arvates Lüganuse Vallavalitsusele e-postiga aadressile valitsus@lyganuse.ee või postiga aadressile Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald 43199, Ida-Viru maakond.

Kui arvamuse andja ei ole 30 päeva jooksul kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu detailse lahenduse eelnõu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu saamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi nende kohta arvamust avaldada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Max Kaur

Abivallavanem vallavanema ülesannetes

Anu Horn

53026061; anu.horn@lyganuse.ee